

Izraelci Joshuovi bouchla teroristova bomba přímo před očima. **ZABILA MU PŘÁTELE.**

Aby se z toho dostal, natočil o tragédii film a napsal knihu. Prostě to musel udělat.

Život po bombě

LUKÁŠ HRON

Joshua Faudem si sedl k baru, napil se piva. V telavivském podniku Mike's Place hrála živá muzika, tak jako vždycky. Bylo plno, všude smích a ruch rozjetého večírku. Napil se znovu.

A ozvala se šílená rána.

Lokálem prolétla tlaková vlna, Joshua skočil na přítelkyni, aby ji přikryl vlastním tělem. Rychle se ujistil, že jsou oba v pořádku. Pak odevšud sténání, pláč. Také kouř, prach, krev, spoušť. Hrůza. Jeho slovy: „Peklo.“

Nalevo, napravo leželi zranění hosté, známí, přátelé.

Někteří z nich mrtví.

Bylo krátce po půlnoci 30. dubna 2003. O tragédii se okamžitě dozvěděl celý svět.

Bar, kde politika byla tabu

Jenže Faudemův příběh začal ve skutečnosti o něco dřív. Snad když se v osmi letech spolu s rodiči přestěhoval z Detroitu do Jeruzaléma. Snad když se rozhodl studovat filmařinu na pražské FAMU. Po studiích se vrátil do Izraele, kde si v Tel Avivu našel místo barmana. Právě v Mike's Place, v baru u pláže.

V unikátním baru!

Zkraje tisíciletí panoval v zemi strach, bojovalo se. Lidé po setmění radši nevycházelí z domovů. „Celý Tel Aviv byl jako mrtvý. V Mike's Place to ale žilo. Hrála skvělá muzika. Venku byla válka, v tomhle baru se lidé bavili. A politika je nezajímala. Arab popíjel vedle židovského teenagera, americký diplomat vedle skotského štangasta, který byl v Izraeli načerno a občas místo úhrady musel mýt talíře.“

Měl zaměstnání sotva pár týdnů, když se v baru ukázal Američan Jack Baxter. Do Izraele přijel natočit dokument o uvězněném palestinském předákovi, z toho však sešlo. Byl rozmrzelý, chystal se zpátky do Ameriky. V Mike's Place se dal do řeči s šéfem podniku Galem, který ho začal přesvědčovat: „Podívej se

kolem, tohle je tvůj film! Můžeš tu točit o úplně jiném Izraeli.“

Po pár rundách se dohodli. Druhý den stačilo naverbovat barmana Joshuu, aby pomohl jako kameraman. Začali hned. Točili pak hosty, arabského šéfkuchaře, usměvavou servírku Dominique, dobráckého vazouna Aviho, hlídajícího vchod. Prostě všechny. Po deseti dnech měli nafilmováno 30 hodin, to už byl Joshua pasován na režiséra.

Hleděl na atentátníka

Tehdy se to stalo.

Muslimští teroristé pocházeli z Británie. Jednomu z nich selhalo výbušné zařízení a pokusil se

je mrtvý. Přesto zázračně přežil, dokonce i Avi, kterého paradoxně zachránilo, že byl k útočníkovi tak blízko. Jiní to štěstí neměli. Třeba Dominique zemřela v náručí svého přítele Gala.“

Mrtví byli tři, zraněných přes padesát. Jack se z bezvědomí probral až za týden. Gal sezval k sobě domů všechny zdravé zaměstnance a radil se, co dál s barem. Zavít? Opravit? Někteří se báli vrátit, mnozí plakali. Gal nakonec rozhodl, že za sedm dnů od útoku bude Mike's Place znovu v provozu.

Bylo to strašné. Uklízeli a...

...na zemi se válely kusy lidského masa, na stěnách byla

val hrůza, ale i naději vycházející ze znovuzrození baru. Joshuu to však z běsů nevytáhlo. Deptal ho posttraumatický syndrom, trpěl nočními můrami, klepal se, nemohl usnout.

Jak dál? Zkusil se z toho vy-psat. Zase se před ten příběh postavil a znovu ho začal vyprávět. Jinak, důkladněji. Psal o širších souvislostech, o životě, o lidech, o vztazích, o sobě, ale i o Galovi s Dominique, o lásce. Neměl ambice to druhým ukazovat, ale když k tomu přece došlo, slyšel samou chválu. „Hej, Joshi, je to strhující!“

Na radu kamaráda z toho s Jackem místo filmového scéná-

Joshua Faudem (vpravo) s Jackem Baxterem ve své osudové zemi, kde se přitom ani jeden z nich nenarodil - v Izraeli.

utěct. Druhý měl k sobě bombu přidělanou zezadu kolem pasu, přes pozorného Aviho se do vnitřku klubu neprocpal - nálož tak nakonec explodovala spíš směrem ven.

Nechme o tom vyprávět Joshuu: „Atentátníka jsem viděl na vlastní oči. Bomba ho roztrhla na dvě části. Když jsem se dostal k Avimu, nemohl jsem ho v první chvíli ani poznat. Tvář měl zkrvavenou, bylo vidět vnitřnosti. Ale pulz jsem mu nahmatl. Pak jsem si všiml Jacka, ležel nehnutě na zemi, oči v sloup. V tu chvíli jsem nepochyboval, že

krev. Ještě po pár dnech jsme zničehonic našli něčí prst.“

Po týdnu se slavnostně otevřelo. Dorazily stovky návštěvníků, štáby televízí z celého světa. „Začalo to velmi seriózně. Nakonec se to ale zvrhlo v obrovskou party. Byla to jízda! Skončila, jakmile jsem přišel domů. Tehdy jsem si teprve uvědomil, co se doopravdy stalo.“

Příběh lásky, blues a teroru

Rozhodl se, že příběh navzdory všemu dovypráví. Dál natáčel. Když byl film Blues By The Beach za dva roky hotov, ukazo-

ře udělali komiks. Práce na knize Mike's Place - Pravdivý příběh o lásce, blues a teroru v Tel Avivu byla na rozdíl od filmu, který ho uvrhl do ještě větších temnot, tou nejlepší terapií. Konečně se oklepal. Tím spíš, že dílo mělo až nečekaný úspěch. Vyšlo v hebrejštině, francouzštině a angličtině, v červnu jej osobně uvede i v češtině. „Zrovna tady, v Praze, mém druhém domově!“ zasní se Joshua, když sedí proti mně v Pařížské ulici. „Řeknu ti - život je někdy opravdu docela bláznivý...“

l.hron@mfednes.cz